

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **M. P.**, bývajúcej v S., proti žalovanému **M. P.**, bývajúcemu v B., zastúpenému JUDr. J. M., advokátom so sídlom v B., **o výživné na plnoleté dieťa**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 18 C 33/2006, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 4. júna 2008 sp.zn. 2 Co 410/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 2. júla 2007, č.k. 18 C 33/2006-140 uložil žalovanému povinnosť prispievať na výživu žalobkyne mesačne sumou 4 000,-- Sk vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám žalobkyne, počnúc od 10. februára 2006. Zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni ročné výživné vo výške 52 000,-- Sk za obdobie od 10. februára 2006 do 2. júla 2007 s tým, že povolil žalovanému ročné výživné splácať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach vo výške 500,-- Sk počnúc od mesiaca júl, pod stratou výhody splátok. Žalobkyni právo na náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa je plnoleté dieťa, je riadnou študentkou denného štúdia vysokej školy, neukončila prípravu na svoje budúce povolanie, čo znamená, že vyživovacia povinnosť žalovaného voči žalobkyni stále trvá a tento si je povinný ju plniť. Pri určovaní výšky výživného zohľadnil odôvodnené potreby žalobkyne a zároveň prihliadol na možnosti a schopnosti žalovaného. Ročné výživné určil odo dňa podania návrhu do vyhlásenia rozsudku, t.j. za obdobie od 10. februára 2006 do 2. júla 2007 vo výške

52 000,-- Sk, ktoré v súlade s ustanovením § 160 ods. 1 O.s.p. povolil žalovanému splácať v mesačných splátkach vo výške 500,-- Sk spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok. O trovách konania rozhodol v súlade s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p., nakoľko však trovy konania žalobkyni nevznikli, súd jej ich náhradu nepriznal.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 4. júna 2008 sp.zn. 2 Co 410/07 rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa sa pri rozhodovaní o výške výživného dôsledne riadil kritériami rozhodujúcimi pre určovanie výživného tak, ako sú upravené v ustanoveniach § 62 a § 75 zákona č. 36/2005 Z.z. (Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Mal za to, že určené výživné vo výške 4 000,-- Sk mesačne zodpovedá odôvodneným potrebám žalobkyne, možnostiam a schopnostiam žalovaného ako aj jeho majetkovým pomerom.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol žalovaný dovolaním, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. a to, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ako aj z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Iná vada konania podľa neho mala spočívať v tom, že odvolací súd nevzal do úvahy jeho vyjadrenia, ktoré urobil na súde prvého stupňa a na odvolacom súde a to ako písomne, tak aj osobne na pojednávaniach do zápisnice, pri zisťovaní skutkového stavu venoval pozornosť dôkazom, ktoré nesúviseli s predmetom sporu a pri rozhodovaní bral do úvahy len tvrdenia, ktoré boli v jeho neprospech. Mal za to, že odvolací súd nesprávne právne posúdil vec a rozhodol o jeho povinnosti vo výške výživného, ktoré nie je schopný platiť. Navrhol preto rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že trvá na tom, že určené výživné vo výške 4 000,-- Sk je v súlade s jej životnými potrebami aj majetkovými možnostiam žalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241

ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Osobitne však treba zdôrazniť, že v zmysle § 238 ods. 4 O.s.p. dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených Zákonom o rodine, ibaže ide o rozsudok o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení.

V danom prípade dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým sa rozhodlo vo veci upravenej Zákonom o rodine (vo veci výživného na plnoleté dieťa). Nejde pritom o rozsudok o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení. Napadnutý rozsudok nevykazuje znaky rozsudku, proti ktorému je dovolanie prípustné, ale práve naopak, znaky rozsudku, v prípade ktorého je prípustnosť dovolania výslovne vylúčená.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo

uznesení), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení dovolací súd nezistil.

Žalovaný namieta, že súd sa venoval pri zisťovaní skutkového stavu dôkazom, ktoré nesúviseli s predmetom sporu a pri rozhodovaní vzal do úvahy len tvrdenia, ktoré boli v jeho neprospech, čím konanie zaťažil inou vadou v zmysle § 241 ods. 1 písm. b/ O.s.p.

Inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná (§ 242 ods. 1 O.s.p.), je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p., nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Iná vada konania je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska dovolateľom tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

K námietke žalovaného, že súd venoval pri zisťovaní skutkového stavu pozornosť dôkazom, ktoré nesúviseli s predmetom sporu a pri rozhodovaní vzal do úvahy len tvrdenia, ktoré boli v jeho neprospech, dovolací súd uvádza, že nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalovaného nie je ani postupom, ktorým by im súd odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (pozri napr. aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999).

Žalovaný v dovolaní namieta, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je

činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalovaného boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), a žalovaným vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky úspešnej žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 9. septembra 2009

JUDr. Vladimír M a g u r a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Nina Dúbravčíková